

ŞİKAYET NO : 02.2013/800

KARAR TARİHİ:04/04/2014

RET KARARI

- ŞİKAYET EDİLEN İDARE** : 1) Balıkesir Üniversitesi Rektörlüğü
2) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (re'sen)
- ŞİKAYETİN KONUSU** : Şikayetçinin Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında kayıtlı olduğu Balıkesir Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü İkinci Öğretiminde Üniversitelerarası Kurulun belirlediği derslerin Üniversite tarafından keyfi olarak artırıldığı iddiasıyla fark derslerinin belirlenme işlemlerinin usulüne uygun yapılması talebi hakkındadır.
- ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ** : 5/10/2013

I. USÛL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1) Şikayet başvurusu 5/10/2013 tarihinde Kurumun resmi internet sistemi aracılığıyla elektronik ortamda yapılan ve 7/10/2014 tarih ve 8831 sayı ile kayıt altına alınan gerçek kişiler için şikayet başvuru formu doldurulmak suretiyle yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 02.2013/800 şikayet sayılı Ret önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Mühendislik Tamamlama Programlarında belirlenen ders programlarının sayılarının artırılması üniversite senatolarına verilmiş olmakla birlikte, anılan programın ders müfredatlarının hazırlanmasına ilişkin asli yetkinin 3795 sayılı Kanun ve 7/8/1992 tarihli ve 21308 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Teknik Öğretmenler İçin Düzenlenecek Mühendislik Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliği uyarınca Üniversitelerarası Kurul'un onayını almak suretiyle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nda (YÖK) olduğu tespit edilerek, YÖK re'sen taraf olarak kabul edilmiştir.

3) Yapılan ön inceleme neticesinde; şikâyet başvurusunun idari başvuru yollarının tüketilmesi dışındaki başvuru koşullarını taşıdığı tespit edilmiştir. Ancak şikâyetçinin kayıtlı olduğu programın 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun'un (3/e) maddesi uyarınca 1 yıl süreli bir program olması sebebiyle şikâyet konusunun çözümlenmesinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunduğu kanaatine varıldığından, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17. maddesinin dördüncü fıkrası ve aynı yöndeki düzenlemeyi içeren Kurum Yönetmeliğinin 12. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca idari başvuru yollarının tüketilmesi koşulu aranmaksızın

inceleme ve araştırma aşamasına geçilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

4) Şikâyetçi Kurumumuza yapmış olduğu başvurusunda, 21/7/2013 tarihinde Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından gerçekleştirilen Teknik Öğretmenler İçin Mühendislik Tamamlama Sınavını kazanarak Balıkesir Üniversitesi İkinci Öğretim İnşaat Mühendisliği Bölümü'ne yerleştirildiğini; kayıtlı olduğu üniversitenin Mühendislik Tamamlama Programı için Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen derslerin sayısını keyfi olarak 15'e artırdığını ve haksız yere daha önce gördüğü derslerin tekrar verildiğini belirterek bu haksızlığın giderilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

5) Şikâyet edilen idare Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'ndan (YÖK) 7/11/2013 tarihli ve 6505 sayılı ve 30/1/2014 tarihli ve 816 sayılı yazılarımızla bilgi ve belge istenmiştir. YÖK'ten alınan 13/12/2013 tarihli ve 8707 sayılı ilk cevabi yazıda, 3795 sayılı "Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında" Kanun'un 4 üncü maddesi uyarınca YÖK tarafından hazırlanan ve 7/8/1992 tarihli ve 21308 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Teknik Öğretmenler için Düzenlenecek Mühendislik Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri" Yönetmeliğinin çıkarıldığı; belirtilen Kanun ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda 2006 yılına kadar Teknik Öğretmenler için Mühendislik Programlarının sürdürüldüğü, 2006 yılından itibaren sözkonusu programların üniversitelerin fiziki imkânsızlıkları, öğretim elemanlarının ders yüklerinin yoğun olması, ilgili üniversiteler tarafından kontenjan ayrılmaması nedeniyle devam ettirilemediği, ancak 2013 yılında yeniden açılabilirdiği belirtilmiştir. Söz konusu tamamlama programına ilişkin sınavın 21/7/2013 tarihinde ÖSYM tarafından gerçekleştirildiği ve sınava Teknik Eğitim Fakülteleri bünyesinde yer alan 24 farklı bölümden mezunların başvurduğu, 52 devlet üniversitesinde Mühendislik Tamamlama Programları için 2791 kontenjan ayrıldığı belirtilerek konuya ilişkin YÖK Yürütme Kurulu Kararları ile Genel Kurul Kararları ve ekleri gönderilmiştir.

YÖK'ün 30/1/2014 tarihli ve 816 sayılı yazımıza cevaben gönderilen 17/3/2014 tarihli ve 1183 sayılı yazısında ise, "Mühendislik Tamamlama Programının müfredatının hazırlanması amacıyla YÖK Yürütme Kurulu tarafından Müfredat Çalışma Komisyonu kurulduğu, Müfredat Çalışma Komisyonu tarafından alt komisyonlar oluşturulduğu, Kurulan alt komisyonların her bir mühendislik tamamlama programının derslerini önerdiği, Müfredat Çalışma Komisyonunun önerilen dersleri üniversiteler tarafından %30 değişiklik yapılabilecek şekilde kabul ettiği, Komisyon tarafından üniversitelere derslerde %30 değişiklik yapma yetkisi verilmek suretiyle kabul edilen ve Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'na sunulan tamamlama programlarını Üniversitelerarası Kurul'un üniversitelere derslerde en fazla % 50 oranında artırım yapabileceği şekilde yetki vererek kabul ettiği, Yükseköğretim Kurulu Çalışma Grubu ile Üniversitelerarası Kurul'un, Teknik Eğitim Fakültesi müfredatı ile Mühendislik Fakültesi müfredatlarını karşılaştırarak Mühendislik Tamamlama Programındaki dersleri belirledikleri, bu nedenle öğrenciler için ders muafiyetinin söz konusu olmadığı, Üniversitelerin muafiyet kararı veremeyecekleri; ancak on dersten az olmamak üzere, belirlenen derslerde üniversite senatosu tarafından en fazla % 30 oranında değişiklik ve % 50 oranında artırım yapabileceği, Üniversitelerin öğrencileri ikinci öğretimde olmayan dersler için birinci öğretime ya da birinci öğretimde olmayan dersler için ikinci öğretime ya da Türkçe eğitim veren başka bir devlet üniversitesine yönlendirebileceği; ama olmayan dersler için 2014-2015 eğitim-öğretim yılına yönlendiremeyeceği, 6111 sayılı Kanunla değiştirilen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 44'üncü maddesi uyarınca yükseköğretim kurumlarından ilişik kesme işleminin kaldırıldığı

dikkate alınarak; kayıt yaptırdıktan sonra öğrencilerin kayıt dondurabileceği, Programın toplam öğretim süresi iki yıl olmasına rağmen idareden ve/veya öğrenciden kaynaklanan sebeplerle eğitimini uzatmak zorunda kalan öğrencilerin katkı payı/öğrenim ücretini ödemek zorunda oldukları, bunun dışındaki uygulamalar için ilgili kanun maddesinde değişiklik yapılması gerektiği, Derslerin çakışması halinde Mühendislik Tamamlama Programı öğrencileri için ek sınıf açılmasının mümkün olmadığı, zira program öğrencilerinin diğer öğrencilerle beraber derslere devam etmek zorunda oldukları", belirtilmiştir.

6) 8/11/2013 tarih ve 6536 sayılı yazımızla bilgi ve belge istenen Balıkesir Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dekanlığından alınan 18/11/2013 tarih ve 1571 sayılı cevabi yazıda, şikayete konu fark derslerinin YÖK'ün 23/9/2013 tarihli ve 7153 sayılı yazısı gereğince Teknik Öğretmenler İçin Mühendislik Tamamlama Programı Komisyonu tarafından 13 ders önerildiği, sözkonusu derslerin İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanlığı'nın 7/10/2013 tarihli ve 42890776.302-242 sayılı yazısıyla ileildiği, Fakülte Kurulunun 9/10/2013 tarihli ve 2 no'lu Kararıyla kabul edilerek, Kurul tarafından görüşülmek üzere Üniversite Senatosuna gönderildiği belirtilmiştir.

Söz konusu dersler Üniversite Senatosunun 14/11/2013 tarihli ve 2013/10 sayılı toplantısında alınan 2013/10 - 4 no'lu Kararla onaylanmıştır.

C. Olaylar

7) Şikayetçi,

- Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Yapı Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olmuş ve Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında yapılacak sınavlara katılmaya hak kazanmıştır.

- 21/7/2013 tarihinde Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından gerçekleştirilen Teknik Öğretmenler İçin Mühendislik Tamamlama Sınavına girmiştir.

- Anılan program kapsamında 2013-2014 eğitim-öğretim yılı için Balıkesir Üniversitesi İkinci Öğretim İnşaat Mühendisliği Bölümü'ne yerleşmiştir.

- Mühendislik Tamamlama Programı çerçevesinde Üniversitelerarası Kurul'un onayladığı ders programının Balıkesir Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü tarafından keyfi olarak artırıldığını belirterek, üniversite tarafından yapılan ders artışının düzeltilmesi ve mağduriyetinin giderilmesi talebiyle 5/10/2013 tarihinde Kurumumuza başvurmuştur.

D- Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

8) İlgili Kamu Denetçisi inceleme ve araştırma sürecinde 7/11/2013 tarihli ve 6505 sayılı yazı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'ndan, Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında Kurumumuza iletilen şikayetler doğrultusunda gerekli incelemelerin yapılabilmesini teminen, bahsekonu müfredat programının belirlenmesi sürecine ilişkin alt komisyon çalışmaları, Üniversitelerarası Kurul onayı vb. tüm bilgi ve belgeleri talep etmiştir. Anılan Kurumdan 30/1/2013 tarihli ve 816 sayılı yazı ile isc, Mühendislik Tamamlama Programlarına ilişkin müfredat programlarını hazırlamak üzere kurulan komisyonların ve Üniversitelerarası Kurul Raporlarının onaylı örnekleri, YÖK'ün 23/9/2013 tarihli ve 7153 sayılı yazısının Üniversitelerin vereceği muafiyet kararlarıyla ilgili bağlayıcı bir yönü bulunup bulunmadığı, bulunmuyor ise uygulamada herhangi bir süre kısıtlaması olup olmadığı ve muafiyetle ilgili mevzuat talep edilmiştir.

Şikayet edilen idare Balıkesir Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dekanlığı'ndan 8/11/2013 tarihli ve 6536 sayılı yazı ile şikayetin incelenip değerlendirilebilmesini teminen; Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında kayıtlı öğrencilere ilişkin olarak Teknik Eğitim Fakültesinde alınan kararlar ve gerekçeleri, şikayete ilişkin görüşleri ve sürece ilişkin tüm bilgi ve belgeler talep edilmiştir.

III-HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A- İlgili Mevzuat

9) Anayasa'nın 5'inci maddesinde, Devletin temel amaç ve görevleri, "...kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.", **42'inci maddesinde** "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir." hükümleri yer almaktadır.

10) Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 26. maddesinin 1'inci fıkrasında herkesin eğitime hakkına sahip olduğu, Yükseköğretimin, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olması gerektiği belirtilmiştir.

11) 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun'un "Unvanlar" başlıklı 3. maddesinin (d) bendinde "Lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik yüksek öğretmen okulunun ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olanlara "teknik öğretmen". (e) bendinde "Teknik öğretmen unvanını kazananlar için ilgili teknik eğitim fakültelerince düzenlenecek en fazla iki yarı yıl süreli tamamlama programlarını başarıyla bitirenlere dallarında "mühendis" unvanı verilir",

Mühendislik Programlarının Düzenlenmesi başlıklı 4'üncü maddesinde "Teknik öğretmenler için düzenlenecek mühendislik programlarının uygulama esas ve usulleri, Yükseköğretim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.",

Mühendislik Programlarının Uygulanması başlıklı 5'inci maddesinde ise "Teknik öğretmenler için düzenlenecek mühendislik programları, bu Kanunun yayımını izleyen ilk öğretim yılından itibaren ilgili fakültelerce uygulamaya konulur." hükümleri yer almaktadır.

12) 7/8/1992 tarihli ve 21308 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Teknik Öğretmenler İçin Düzenlenecek Mühendislik Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliği'nin;

Müfredat Programlarının Hazırlanması ve Onaylanması başlıklı 4'üncü maddesinde, "Tamamlama programlarında uygulanacak müfredat programları mühendislik fakültelerinin lisans programları esas alınmak suretiyle teknik öğretmenlik programlarının müfredatı ile mühendislik lisans programlarının müfredatı arasındaki farklılıkları giderecek şekilde hazırlanır.

Müfredat programları bir Yükseköğretim Kurulu Üyesinin koordinatörlüğünde, teknik eğitim fakülteleri öğretim üyeleri arasından üç, mühendislik fakültesi öğretim üyeleri arasından üç üye olmak üzere Yükseköğretim Yürütme Kurulunca seçilen yedi kişilik bir komisyonca birinci fıkra hükümlerine uygun olarak hazırlanır. Komisyon, gerektiğinde ilgili alanlarda görevli öğretim üyelerinden alt komisyon oluşturabilir.

Müfredat programları Üniversitelerarası Kurul tarafından onaylandıktan sonra uygulanmaya konulur."

Eğitim Süresi başlıklı **5'inci maddesinde** "Tamamlama programlarının süresi iki yarıyıldır. Ancak, programı bu sürede bitiremeyenlere iki yarıyıl ek süre verilir. Bu sürecin sonunda da başarılı olamayanların programla ilişkileri kesilir."

Tamamlama Programlarının Uygulanması başlıklı **7'nci maddesinde** ise "Tamamlama programlarını uygulayacak olan teknik eğitim fakülteleri öğretim üyeleri, laboratuvar, teçhizat, atölye, stüdyo ve diğer imkanlar değerlendirilmek suretiyle Yükseköğretim Genel Kurulunca belirlenir. Tamamlama programlarının uygulanmasından ilgili fakülte dekanı sorumludur." hükümleri yer almaktadır.

13) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Senato" başlıklı 14'üncü maddesinin (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde, "Üniversitenin eğitim öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak, **(4) numaralı alt bendinde,** Üniversitenin yıllık eğitim öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak," Senatonun görevleri arasında sayılmıştır.

Fakülte Kurulu başlıklı 17. maddesinin (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde, "Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak", Fakülte Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır.

B- Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın Kamu Başdenetçisi'ne Önerisi

14) İlgili Kamu Denetçisi inceleme ve araştırması sonucunda Yükseköğretim Kurulu'nun Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında verilecek müfredat programlarında %30 oranında değişiklik ve % 50 oranında artırım yapma yetkisinin üniversite senatolarına verilmesine ilişkin idari işleminin 3795 sayılı Kanun ve Teknik Öğretmenler İçin Düzenlenecek Mühendislik Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliği hükümlerinin belirlemiş olduğu usul ve esaslar kapsamında ve belirtilen mevzuat çerçevesinde YÖK'e verilen yetki doğrultusunda yapılmış olduğunu ve Balıkesir Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümünde belirlenen derslerin de YÖK tarafından bildirilen 10 derse yapılan yaklaşık %30 oranındaki artışın usulüne uygun olarak gerçekleştirildiğini belirterek şikayetçinin Üniversite tarafından derslerin keyfi olarak artındığı yönündeki iddiaları yerinde görmeyerek şikayetin REDDİNİ önermiştir.

C - Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

15) 3795 sayılı Kanunun 4. maddesi doğrultusunda hazırlanan 7/8/1992 tarihli ve 21308 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Teknik Öğretmenler İçin Düzenlenecek Mühendislik Tamamlama Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliği çerçevesinde YÖK 2013 yılında

Mühendislik Tamamlama Programı açılmasına karar vermiştir. Program çerçevesinde 21/7/2013 tarihinde sınav gerçekleştirilmiş, öğrenci adaylarının üniversite tercihleri 11-16 Eylül 2013 tarihleri arasında alınmıştır. Yapılan yerleştirme işlemi sonucunda şikayetçi Balıkesir Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü İkinci Öğretimine yerleştirilmiştir. Üniversite Senatosu tarafından Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında Balıkesir Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde 13 ders belirlenmiştir.

16) Anılan Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde "Tamamlama programlarında uygulanacak müfredat programlarının mühendislik fakültelerinin lisans programları esas alınmak suretiyle teknik öğretmenlik programlarının müfredatı ile mühendislik lisans programlarının müfredatı arasındaki farklılıklar giderecek şekilde hazırlanacağı", bu amaçla YÖK Yürütme Kurulu'nca seçilen yedi kişilik bir komisyon oluşturulacağı, gerekmesi halinde ilgili alanlarda görevli öğretim üyelerinden alt komisyonlar oluşturulabileceği hükme bağlanmıştır.

17) Mühendislik Tamamlama Programının müfredatının hazırlanmasını teminen anılan Yönetmeliğin 4'üncü maddesi uyarınca YÖK Yürütme Kurulu tarafından alınan **13/3/2013** tarih ve **2013.08.1750** sayılı Kararla farklı üniversitelerin Rektör ve Dekanları ile bir YÖK Yürütme Kurulu Üyesinden oluşan yedi kişilik Müfredat Çalışma Komisyonu oluşturulmuştur.

18) Anılan Yönetmelik uyarınca farklı üniversitelerin Teknik Eğitim Fakülteleri ile Teknoloji ve Mühendislik Fakültelerinde görevli öğretim üyelerinden oluşan alt komisyonlar her bir mühendislik tamamlama programı için müfredat programı belirlenmesine yönelik çalışmalarını **13/4/2013** tarihinde tamamlamışlardır.

19) Müfredat Çalışma Komisyonu, alt komisyonlar tarafından belirlenen ders programlarını "programlarda üniversiteler tarafından %30 oranında değişiklik yapılabilir şekilde" düzenlemiştir (YÖK'ten alınan 17.03.2014 tarih ve 1183 sayılı yazı). Belirlenen şekilde Üniversitelerarası Kurul'a sunulan müfredat programları ile programların en fazla % 50 oranında artırılması hususu Üniversitelerarası Kurul tarafından uygun görülmüş, sözkonusu Karar Kurul'un **24/4/2013** tarih ve **4530** sayılı yazısıyla YÖK'e iletilmiştir.

20) Üniversitelerarası Kurul'un yukarıda kayıtlı Kararı uyarınca YÖK tarafından düzenlenerek Üniversitelere gönderilen **23/9/2013** tarih ve **7153** sayılı yazıda, "Mühendislik Tamamlama Programına yerleşen bir adayın Mühendislik Tamamlama Programları Çalışma Komisyonu tarafından belirlenen derslerden en az on temel mühendislik dersini almasının zorunlu olduğu, Üniversite senatoları tarafından, on dersten az olmamak üzere, tamamlama için belirlenen derslerde % 30 oranında değişiklik ve %50 oranında artış yapılabilir" belirtilmiştir.

21) YÖK'ün yukarıda belirtilen 23/9/2013 tarih ve 7153 sayılı yazısına uygun olarak, Balıkesir Üniversitesi Fakülte Kurulu'nun **9/10/2013** tarih ve **2013/09** sayılı toplantısında alınan 2 no'lu Kararla Mühendislik Tamamlama Programı kapsamındaki öğrenciler için aşağıdaki 13 ders belirlenmiştir:

	YÖK tarafından belirlenen dersler	İntibak Sonrası İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde Alınması Gereken Dersler
--	--	--

1	Diferansiyel Denklemler	Matemeatik II
2	Dinamik	Dinamik
3	Akışkanlar Mekaniği	Akışkanlar Mekaniği
4	Mukavemet	Mukavemet II
5	Zemin Mekaniği	Zemin Mekaniği
6	Çelik Yapılar	Ahşap ve Çelik Yapılar - I
7	Yapı Statiği	Yapı Statiği I Yapı Statiği II
8	Betonarme	Betonarme I Betonarme II
9	Yapı Dinamiği	Yapı Dinamiğine Giriş Depreme Dayanıklı Yapı Tasarımı Betonarme Bina Tasarımı
10	Yapı İşletmesi	

Söz konusu dersler ilgili mevzuatta öngörüldüğü üzere **Üniversite Senatosunun 14/11/2013 tarih ve 2013/10 sayılı toplantısında alınan 2013/10 - 4 no'lu Kararla** onaylanmıştır.

22) Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, Yükseköğretim Kurulu'nun Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında verilecek müfredat programlarını gerekli komisyonları oluşturmak ve Üniversitelerarası Kurul'un onayını almak suretiyle hazırladığı; dolayısıyla belirtilen programlarda %30 oranında değişiklik ve % 50 oranında artırım yapma yetkisinin üniversite senatolarına verilmesine ilişkin idari işleminin 3795 sayılı Kanun ve Teknik Öğretmenler İçin Düzenlenecek Mühendislik Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliği hükümlerinin belirlemiş olduğu usul ve esaslar kapsamında ve belirtilen mevzuat çerçevesinde YÖK'e verilen yetki doğrultusunda yapılmış olduğu; Balıkesir Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümünde belirlenen derslerde YÖK tarafından bildirilen 10 derse yapılan yaklaşık %30 oranındaki artışın usulüne uygun olarak gerçekleştirildiği; Üniversitenin %50 oranında artırım yapma yetkisi varken bu yetki uyanınca kendisine tanınan üst sınırnın altında bir artırıma gittiği dolayısıyla bu açıdan da Mühendislik Tamamlama Programı uygulama esaslarına uygun olduğu hareket ettiği tespit edilmiş olup, şikayetçinin Üniversite tarafından derslerin keyfi olarak artırıldığı yönündeki salt mücerret düzeyde kalan iddiasının yerinde olmadığı tespit edilmiştir.

23) Bununla birlikte, şikayetçinin YÖK'ün verdiği yetkiye dayanarak Üniversite Senatosu tarafından derslerin keyfi olarak artırıldığı yönündeki iddiasının bilirkişi incelemesinin konusu olabileceği değerlendirilmişse de, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 23/5/1996 tarihli ve E. 11194/610 ve K. 1996/323 sayılı kararında, 3795 sayılı Kanunun 7/8/1992 günlü ve 21308 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Teknik Öğretmenler için Düzenlenecek Mühendislik Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliğinin 3, 4,5 ve 6/2 nci maddelerinin iptali istemiyle açılan dava

sonucunda Danıştay Sekizinci Dairesince verilen ve davanın reddine ilişkin bulunan 30/3/1994 günlü ve E. 1992/2812, K. 1994/928 sayılı kararın usul ve hukuka uygun bulunduğuna ve kararın onanmasına karar verildiğinden, bilirkişi incelemesine gerek görülmemiştir.

Danıştay Sekizinci Dairesinin temyiz istemine konu kararında dava konusu Yönetmeliğin; 3795 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi ile davalı idareye verilen yetkiye dayanılarak yürürlüğe konulduğu, teknik öğretmen ünvanını kazandıran programların, yüksek öğrenim kurumlarındaki mühendislik programları ile doğrudan ilgili olmadığından, öncelikle, programlar arasında ilgili görülen dallar için tamamlama programları açılmasının doğal olduğu, bu arada yeni mezunlar ile farklı ünvanlara sahip bir kısım eski mezunların durumlarının incelenmesinin de zorunlu olduğu, bunların saptanmasında, Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınarak, bu konuda yetkili olan Yükseköğretim Genel Kurulunca açıklanan esaslar dahilinde, hangi dallarda mühendislik tamamlama programının açılacağına karar verilmesinde hukuka aykırılık olmadığı, Yönetmeliğin bu konuyu düzenleyen 3 üncü maddesinde Kanuna aykırı bir yön bulunmadığı, teknik öğretmenlere, iki yarıyıllık süreli tamamlama programını başanmaları halinde "mühendis" ünvanı verilmesi 3795 sayılı Kanununun amir hükmü olduğuna göre, her iki fakültenin öğretim programları karşılaştırılarak eksikliklerin saptanması ve bu doğrultuda programların düzenlenmesi için, mühendislik fakültesi öğretim üyelerinin komisyonda yer almalarının da doğal olduğu, bu nedenle, Yönetmeliğin konuyu düzenleyen 4 üncü maddesi kuralında hukuka aykırılık bulunmadığı... gerekçeleri ile davanın reddine karar vermiştir.

24) Öte yandan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile verilen yetkiler doğrultusunda üniversitelerin lisans, yüksek lisans, doktora vb. yüksek öğretim programlarının müfredatlarını kendi eğitim politikaları, bu yönde benimsediği ilkeleri ve amaçları, eğitim-öğretim standartları ve fiziki imkanları çerçevesinde belirlemesi üniversitelerin bilimsel özerkliğinin doğal bir sonucudur. Bu itibarla, Mühendislik Tamamlama Programı kapsamında, Kanun ve Yönetmeliğe uygun olarak hazırlandığı tespit edilen müfredat programlarının üniversitelerce mevcut müfredat programları doğrultusunda değiştirilerek, eğitim ilke ve amaçları doğrultusunda artırılmasının bilimsel özerkliklerinin doğal bir getirisi olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, üniversitelerin kendi eğitim politikaları doğrultusunda yetiştirerek mezun edecekleri ve gelecekte o üniversitelerin nosyonunu taşıyacak anılan program kapsamındaki öğrencileri için ders müfredatlarının son hallerinin hazırlanması ve öğrencilerin bu bakış açısıyla hazırlanan tüm derslerden sorumlu olmaları yükseköğretimin Kanunla belirlenen ilke ve amaçlarına da uygundur. Öte yandan, aynı dersin teknik eğitim fakültelerinde yer alış disiplini ile mühendislik fakültelerinde yer alış disiplininin farklı olabileceği, eğitim fakültelerindeki ders içeriklerinin mesleki eğitim formasyonuna, mühendislik fakültelerindeki ders içeriklerinin ise mühendislik formasyonu ve uygulamalarına yönelik olabileceği, hatta lisans programında verilen bir ders ile lisansüstü programında verilen aynı dersin dahi içeriklerinin değişebileceği göz önüne alındığında, YÖK ve Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen müfredat programlarına her üniversitenin kendi eğitim müfredatı ve politikası çerçevesinde yapacağı değişiklik ve artırımlar sonrasında öğrencilerin tüm derslerden sorumlu tutulmalarının hakkaniyete de uygun olduğu değerlendirilmiştir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

25) 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı

yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

26) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyanınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde Balıkesir İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; şikayetin REDDİNE,

Kararın şikayetçiye, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na ve Balıkesir Üniversitesi Rektörlüğü'ne tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi